

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
протокол № 3 від 21.11. 2019 р.
Голова [підпис] В.Є. Бенера

Введено в дію наказом ректора
№ 157 від 25.11. 2019 р.
Ректор [підпис] А.М. Ломакович

ПОЛОЖЕННЯ
про розробку навчальних і робочих навчальних планів
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

ПОГОДЖЕНО
Голова студентського
самоврядування

[підпис] Шмарко ІІ

Голова профспілкової організації
судентів [підпис] А. Заблоцький
«21» 11 2019 р.

Кременець-2019

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про розроблення навчальних і робочих навчальних планів Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (надалі – Положення) регламентує порядок формування, затвердження та впровадження навчальних та робочих навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти (далі – Здобувач) за бакалаврським та магістерським рівнями вищої освіти в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка (далі – Академія).

1.2. Положення розроблене на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (зі змінами та доповненнями), постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (із змінами та доповненнями), наказів МОН України від 26.01.2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», від 04.03.2015 р. № 1/9-108 «Щодо листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 08.02.2012 р. № 1/9-89», від 12.05.2016 р. № 506 «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів»; листів МОН України № 1/9-120 від 11.03.2015 р. «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін», № 1/9-126 від 13.03.2015 р. «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році», № 1/9-454 від 25.09.2015 р. «Щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах», № 1/9-377 від 05.06.2018 р. «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», а також Положення про організацію освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка, Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка, Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка, Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка.

1.3. Навчальний план – документ Академії, який розробляється на основі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення навчальних дисциплін та проходження практик, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю, підсумкової атестації

1.4. Відповідальність за відповідність навчального плану стандартам вищої освіти (за наявності) та освітньо-професійним програмам покладається

на деканів факультетів та завідувачів випускових кафедр за відповідними спеціальностями.

1.5. При розробці навчального плану слід дотримуватися вимог чинних стандартів вищої освіти (освітньо-професійних програм), наказів та інструктивних листів МОН України, цього Положення та інших нормативних документів Академії.

1.6. Робочий навчальний план – це нормативний документ Академії, що формується на підставі діючого навчального плану з урахуванням графіку освітнього процесу та інших нормативних документів Академії та деталізує особливості підготовки здобувачів вищої освіти у поточному навчальному році.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. **Академічна різниця** – це перелік дисциплін чинного навчального плану, які особа, що переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання, не вивчала або вивчала не у повному обсязі (менше 75% обсягу навчальної дисципліни, передбаченої чинним навчальним планом підготовки Здобувачів в Академії).

2.2. **Академічна розбіжність** – різниця за обсягом (кількість кредитів та/або навчальних годин) більша, ніж 25% від передбаченої чинним навчальним планом спеціальності; різниця за формою підсумкового семестрового контролю (залік замість екзамену); різниця за змістом між дисципліною, з якої особа атестована раніше, та відповідною їй дисципліною чинного навчального плану спеціальності.

2.3. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.4. **Атестація здобувачів вищої освіти** – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

2.5. **Галузь знань** – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

2.6. **Графік освітнього процесу** – це документ, який визначає послідовність і почерговість навчання, атестації та канікулярного часу здобувачів всіх спеціальностей з усіх курсів впродовж навчального року.

Графік освітнього процесу обов'язковий для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

2.7. **Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)** – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

2.8. **Здобувач вищої освіти** – особа, яка навчається в Академії на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

2.9. **Кваліфікація** – сукупність набутих особою відповідно до стандартів вищої освіти компетентностей, що були офіційно визнані на основі оцінювання результатів навчання і засвідчені відповідним документом про вищу освіту.

2.10. **Компетентність** – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

2.11. **Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС)** – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

2.12. **Навчальний модуль** – частина освітньої програми (навчальна дисципліна, практика), що забезпечує формування в особи, яка навчається, певних компетентностей та досягнення нею результатів навчання, визнання яких вимірюється в кредитах ЄКТС.

2.13. **Навчальний план** – документ Академії, який розробляється на основі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення навчальних дисциплін та проходження практик, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю, підсумкової атестації.

2.14. **Освітня діяльність** – діяльність Академії, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб з видачею відповідного документа.

2.15. **Освітньо-професійна програма** – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

2.16. **Освітній процес** – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в Академії через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

2.17. **Робоча програма навчальної дисципліни** – документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми, її зміст, послідовність та організаційні форми вивчення дисципліни, очікувані результати навчання та систему їх оцінювання. Програма навчальної дисципліни входить у структуру робочої програми навчальної дисципліни.

2.18. **Робочий навчальний план** – конкретизація планування освітнього процесу на кожний навчальний рік згідно навчального плану.

2.19. **Спеціалізація** – складова спеціальності, що визначається Академією та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів вищої освіти.

2.20. **Спеціальність** – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

2.21. **Структурно-логічна схема підготовки** – наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-професійної програми підготовки з визначенням послідовності вивчення навчальних дисциплін.

2.22. **Стандарт вищої освіти** – сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

2.23. **Якість вищої освіти** – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

3.1. Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити;
- графік освітнього процесу;
- план освітнього процесу.

Навчальні плани в Академії складаються для кожного рівня вищої освіти: бакалавр (за нормативним та скороченим термінами навчання), магістр.

3.2. Загальні реквізити.

3.2.1. Обсяг освітньо-професійної програми за бакалаврським освітнім рівнем на базі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо- професійної програми за освітнім рівнем магістра складає 90 кредитів ЄКТС.

3.2.2. Тривалість освітньо-професійної програми бакалавра денної та заочної форм навчання за нормативним терміном складає 3 роки 10 місяців, за скороченим терміном навчання – 2 роки 10 місяців, 1 рік 10 місяців. Нормативна тривалість освітньо-професійної програми за освітнім рівнем магістра – 1 рік 4 місяці.

3.2.3. Назва кваліфікації формується з назви освітнього ступеня (бакалавр, магістр), найменування спеціальності, спеціалізації (за наявності), освітньо-професійної програми та відповідає кваліфікації.

3.2.4. Назва професійної кваліфікації є назвою первинної посади, яку може обіймати випускник без досвіду попередньої роботи (до 2014 року включно затверджувалась у галузевому стандарті). Назву професійної кваліфікації (якщо її здобуття передбачається) слід обирати із числа наведених в 3-му (для рівня бакалавр) і 2 розділі (для рівня магістр) Державного класифікатора професій (ДК:003:2010) (зі змінами).

3.2.5. Присвоєння професійних кваліфікацій має бути обґрунтоване відповідністю результатів навчання за програмою підготовки вимогам професійного стандарту (за його відсутності – освітньо-професійній програмі).

3.3. Графік освітнього процесу.

3.3.1. У графіку освітнього процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за відповідною освітньо-професійною програмою, на кожний з яких передбачається обсяг теоретичного навчання, види та термін практик,

заліково-екзаменаційних сесій, канікул, підсумкової атестації. Вводяться відповідні позначки для названих складових. Наводиться таблиця зведеного бюджету часу (в тижнях).

3.4. План освітнього процесу.

3.4.1. План освітнього процесу бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти складається з 2 циклів:

- цикл загальної підготовки (включає блок нормативних дисциплін і блок дисциплін вільного вибору Здобувача);
- цикл професійної підготовки (включає блок нормативних дисциплін, блок дисциплін вільного вибору Здобувача).

3.4.2. План освітнього процесу повинен містити відомості про:

- назви нормативних дисциплін циклу загальної підготовки;
- назви вибіркового навчальних дисциплін циклу загальної підготовки;
- назви нормативних дисциплін циклу професійної підготовки;
- назви вибіркового навчальних дисциплін циклу професійної підготовки;
- форми семестрового контролю (екзамен, залік);
- кількість кредитів ЄКТС, встановлених навчальним дисциплінам;
- розподіл загального обсягу годин, закріплених за навчальними дисциплінами, на аудиторні (лекційні, семінарські, практичні, лабораторні, заняття) та самостійну роботу Здобувачів;
- кількість тижнів у кожному семестрі;
- загальну кількість годин тижневого навантаження;
- кількість курсових робіт;
- практичну підготовку.

3.4.3. При розробленні навчального плану необхідно враховувати наступне:

- обсяг всіх видів навчального навантаження (навчальні дисципліни, практики, курсові і кваліфікаційні роботи) Здобувача в плані має бути кратним цілому числу кредитів ЄКТС. Рекомендований обсяг навчальної дисципліни – 3 і більше кредитів ЄКТС;
- кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна, заочна форма навчання) за освітнім рівнем бакалавра становить від 33% до 50%, за освітнім рівнем магістра – від 21% до 50%. При визначенні кількості годин, що виносяться на аудиторне вивчення дисципліни, планувати ціле число, кратне тижням семестру, в якому викладається дисципліна;
- кількість годин самостійної роботи в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) за освітнім рівнем бакалавра становить від 50% до 67%, за освітнім рівнем магістра – від 50% до 79%;
- якщо курсова робота є складовою навчальної дисципліни, окремі кредити на неї не плануються. Якщо ж курсова робота має міждисциплінарний характер, вона повинна виділятися окремою позицією в навчальному плані обсягом 3 кредити ЄКТС. Кількість курсових робіт не повинна перевищувати 1 на навчальний рік. При цьому Здобувачам 1 курсу нормативного терміну навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти курсові роботи не плануються;
- вивчення всіх навчальних дисциплін завершується заліком або екзаменом. Сумарна кількість екзаменів та заліків з теоретичних дисциплін за навчальний рік не може перевищувати 16;

- на кваліфікаційну (магістерську) роботу планують не менше 5 кредитів ЄКТС.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

4.1. Навчальний план підготовки Здобувачів освітніх ступенів бакалавра та магістра формується деканом факультету спільно із зав.кафедрами, гарантом ОПП у відповідності до освітньо-професійних програм та затверджуються на засіданні Вченої ради Академії у встановленому порядку. У разі змін нормативної бази вносять пропозиції щодо коригування навчальних планів.

Після започаткування освітньої діяльності за певною освітньо-професійною програмою навчальний план розробляється проектною групою цієї освітньо-професійної програми спільно з деканом відповідного факультету і затверджується в установленому порядку.

4.2. Розроблений навчальний план візується деканом факультету і передається на експертизу щодо відповідності діючим в Академії нормативним документам до навчально-методичного відділу Академії.

4.3. Після проходження експертизи в навчально-методичному відділі навчальний план візується керівником навчально-методичного відділу, проректором з навчально-педагогічної роботи та передається на затвердження Вченою радою Академії.

4.4. Після затвердження Вченою радою Академії навчальний план підписується ректором і засвідчується печаткою Академії.

4.5. Навчальний план є чинним протягом всього терміну навчання Здобувачів певного року набору.

4.6. У разі необхідності внесення змін до навчальних планів для вступників наступного навчального року до 01 квітня поточного навчального року декан факультету спільно із гарантом ОПП у поданні на розгляд вченої ради Академії обґрунтовує необхідність змін. Зміни в навчальних планах повинні бути наслідком і базуватися на змінах у відповідних освітньо-професійних програмах підготовки Здобувачів. Після затвердження Вченою радою Академії видається наказ по Академії, згідно якого навчальний план вводиться в дію.

4.7. На основі навчального плану щорічно розробляється робочий навчальний план для денної та заочної форм навчання, що деталізує особливості підготовки Здобувачів у поточному навчальному році.

4.9. Робочий навчальний план формується деканатом на підставі діючого навчального плану з урахуванням графіку освітнього процесу та інших нормативних документів Академії та затверджується наказом ректора на наступний навчальний рік.

5. НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

5.1. Компетентності та результати навчання Здобувачів, які навчаються за заочною формою мають відповідати вимогам освітньо-професійних програм, встановлених для відповідного рівня вищої освіти.

5.2. Навчальні плани заочної форми за переліком нормативних дисциплін, загальною кількістю годин та кредитів, формами підсумкового контролю,

підсумкової атестації повинні відповідати навчальним планам денної форми навчання. Перелік дисциплін може відрізнятися тільки за рахунок вибіркових дисциплін.

5.3. При складанні робочого навчального плану для Здобувачів заочної форми навчання кількість годин на аудиторні заняття встановлюється у межах 25-30% обсягу аудиторних занять за денною формою навчання відповідної спеціальності.

5.4. Сесія для заочної форми навчання – це частина навчального року, протягом якої здійснюються всі форми освітнього процесу, передбачені навчальним планом (лекції, лабораторні, практичні та семінарські заняття, консультації та контрольні заходи).

5.5. Кількість сесій і терміни їх проведення встановлюються графіком освітнього процесу, який розробляє навчально-методичний відділ та узгоджує його з деканами факультетів.

6. ПОРЯДОК ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення запроваджується з часу його схвалення Вченою радою академії та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення виносяться на розгляд Вченої ради Академії та, після ухвалення, вводяться в дію наказом ректора.